

Biblioteka
Prozna putovanja

Naslov originala
Ivona Březinová
Praprázdniny

© Ivona Březinová, 1999.
© za srpski jezik ODISEJA
www.ivonabrezinova.cz

Culture

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Ivona Bžezinova

Letovanje u praistoriji

Sa češkog prevela
Zorica Ilić

Odiseja
Beograd, 2012.

„Daj tu kost! Daj mi je! Vraćaj je! Hej, hvatajte Honzu!” – vikala je Iva jureći za bratom, s glinenom činijom punom tek isprženog zrnevlja u rukama.

Petogodišnji Honza provlačio se između kočeva nadstrešnice, pa je, kad je stigao do ognjišta na kome se pekao hleb, tresnuo na zemlju. Naseljem se razlegla njegova dreka.

„Šta je opet?” – pitala je žena promolivši glavu iz dugačke kolibe prekrivene glinenim blatom. Prekorno je pogledala Honzino odrano koleno a onda i devetogodišnju Ivu: „Je l' ga ti tako čuvaš?”

„Da ne treba možda da ga vežem kao kozu?” – obrecnula se Iva. „Oteo mi je kost za mešanje i sad jurca naokolo kao pomahnitao.”

U tom trenutku se iza kolibe pojavila grupa nasmejanih, neobrijanih muškaraca koji su teglili kožne torbe.

„Mamice, ovde su!” – povikala je Iva. „Jeste li nam doneli meso?”

„I so?” – upitala je žena.

„Nosimo vam sve”, odgovorio je visoki smeđokosi čovek. „I novo kremen-kamenje i tri žive kokoške.”

„A bombone?” – upitao je željno Honza. „Ili čokoladu?”

„A, to ne”, rekao je Smeđi strogo. „Ako ti se jede nešto slatko – naberi maline ili zamoli Crnokosu za kašičicu meda.”

„Honza je ponovo odrao koleno”, tužakala je žena koju su zvali Crnokosa. Ona je bila žena Smeđeg i majka troje dece, od kojih je Honza bio najmlađi.

„Nisam! E, baš nisam! Nisam odrao koleno!” – prkosio je dečak.

„Pokaži mi!” – naredio je čovek. Kada je ugledao tanke mlazeve krvi, obratio se susedu:

„Šamane, odnesi ga u svoju kolibu, moraće da mu se previje rana da se ne bi inficirala.”

„Jaoj, neću narandžastu vodicu!” – urlao je Honza džilitajući se, ali ga je mišićavi Šaman već unosio u zemunicu.

„Sedi tu, i ni makac!” – zapretio mu je spuštajući ga na nisku klupu pokrivenu krznom i iz malog

plastičnog kofera izvukao sprej. „Pa vidiš valjda da to nije ništa.”

„Kako nije ništa kad štipa”, gundao je dečak.

„Stegni zube i broj do dvadeset.”

„Ne znam da brojim do dvadeset!”

„Onda broj do deset”, pristao je Šaman.

„Jedan, dva, tri, četiri, pet, sedam, osam, deset”, napinjao se Honza.

„Zaboravio si na šesticu i devetku”, dobacio je Šaman i brzo poprskao ranu narandžastim rastvorom.

„Aaaa, auuu”, zaurao je Honza i njegovo žalosno cviljenje dopiralo je još neko vreme iz Šamanovog šatora.

Musavi trinaestogodišnjaci, Martin, Petraš i, Honzin i Ivin brat, Karel, pripremali su ognjište. Prvo su granama smreke očistili pepeo, a onda ih izlomili za potpalu. Karel je iz kolibe doneo daščicu, štap i kremen, pa se bacio na potpaljivanje vatre. Daščicu je stavio na zemlju a štap postavio vertikalno na nju. Vrteo je štap između dlanova najbrže što je mogao i snažno drmnuo njime u mahovinu dok nije planula. Iscrpljen se bacio na zemlju.

Iza njihovih leđa odjednom se pojavio Miloš, mali zdepasti desetogodišnjak sa naočarima koje

su nervirale trojicu dečaka – pa, ovo je praistorija! On je bio sin Šamana i Brze Ruke, koja za svoje ime i nije morala mnogo da se trudi.

„Negde sam pročitao”, započeo je Miloš važno, „da bi ta donja pločica trebalo da bude od borovine, a strela od bukovine.”

„Malo sutra si pročitao!” – presekao ga je Karel. „Ako nisi znao, pismo će biti pronađeno tek za hiljadu godina.” Onda je ponovo zgrabio luk i povukao strelu još vatrenije nego ranije a u udubljenju dašćice uskoro je počeo da se pojavljuje drvenasti prašak čokoladne boje.

„Brzo, brzo, dodajte mahovinu!” – doviknuo je Petrašu i Martinu. „Sada će sigurno da uhvati!”

Suva mahovina je tiho praskala, dečaci su odmah počeli da dodaju grančice i tanku brezovu koru, i vatra je uskoro gorela veselim treperavim plamenom.

„Šta ima? Kako napredujete?” – Silni Soko je prišao dečacima.

Sa dvadeset jednom godinom bio je već pravi muškarac i veliki oslonac svom plemenu. Kad ustreba, umeo je da pomoću luka razvije vatru za samo osam sekundi. Kad je video da vatra već gori, umiren je dodao: „Dobro ste ovo savladali. Devojke već lupaju i sole meso.”

Iva, Magda i Lenka klečale su kod velikog panja i predvođene prijateljicom Silnog Sokola, Minehavam, lupale su šnicle od svinjskog mesa. Lupale su ih hrastovim panjčićima, koji su poslužili kao tučak. Začinjavale su ih pepelom pomešanim sa solju i nabadale na pripremljene i naoštrene štapiće.

Uskoro je cela grupa arheologa sedela oko vatre i željno udisala miris svežeg pečenja. Odlučili su da, zajedno sa svojom decom, letnji odmor posвете zanimljivom eksperimentu – da nekoliko nedelja žive kao praistorijski ljudi. Svi su bili na okupu: Brza Ruka i Crnokosa – ona je bila majka plemena, zatim dvadesetogodišnja Minehava¹, muškarci Šaman, Smeđi i Silni Soko i osmoro dece od pet do trinaest godina: Iva i trinaestogodišnja Lenka, koja je kao i Miloš bila dete Šamana i Brze Ruke, njena godinu dana mlađa rođaka Magda, dečaci Miloš, Karel i njegovi školski drugovi Martin i Petraš, i Honza, najmlađi, ali zato najglasniji.

Sok iz mesa curio im je niz bradu i prljao grubo tkanu odeću. Uz meso su jeli beskvasni hleb, a sve su zalivali čajem od kupinovog lišća. Plamen je

---

¹ Lepotica Minehava je junakinja nekoliko romana čuvenog češkog pisca Eduarda Štorha (1878–1956), koji je pisao uglavnom o praistorijskom periodu. – *Prim. prev.*

sijao i poigravao, i sigurno bi nagnao u beg divlje životinje – samo kad bi ih ovde bilo!

Crnokosa je odlila malo čaja u žrtvenik, odlomila komad hleba i parče pečenog mesa.

„Lenka, idi i odnesi ovo Velikom duhu”, kazala je Brza Ruka, „da bismo i sutra imali mesa, hleba i vatre. Veliki duh nas je nahranio i mi mu zahvaljujemo na tome.”

Lenka je nerado ustala, dograbila glinenu posudicu i odnela je do usamljenog hrasta na kraju naseobine.

„Ludaci, ludaci, ludaci”, mrmljala je besno. „Mama je ludača, tata je ludak, brat je lud... svi su ljudi! Ama baš svi! Umesto da letujemo na moru, kao svaka normalna porodica, mi provodimo odmor životareći s gomilom ćaknutog sveta, usred šume, i igramo se praistorije. Eto šta se dešava kad te rode dvoje zaluđenih arheologa! Oni izgaraju od oduševljenja, a ja ću da svisnem od dosade! Bolje bih se provela da sam išla kod bake u Ličkovic, ili sa Magdom i tetkom u vikendicu. Šta mogu kad je Magda zapela da dođe ovamo, kao – ovde će biti zabavno! Ne znam samo šta je zabavno u tome što celog dana ideš bos, u groznoj odeći, tupim nožem okopavaš povrće i melješ pšenicu između dva kamena?”

Mesec se uzdigao iznad vrhova drveća iscrtavajući tajnovite senke na poljani. U daljini je huknula sova a pod Lenkinim nogama nešto je zašuštalo. Spopao ju je strah, bacila je posudu ka korenu hrasta i potrčala nazad, ka vatri.

Noć je bila hladna. Lenka se uvila u smrdljiva krzna i vunenu ćebad od kojih ju je sve svrbelo. Zima joj je ipak gamizala od temena niz leđa. Očima je pretraživala tamu, ali činilo se kao da svi spavaju – četrnaestoro ljudi u dugačkoj i neobičnoj kolibi.

„Samo kad bi već jednom došao kraj ovom letovanju”, uzdahnula je Lenka i navukla kraj vunenog ćebeta do nosa. „Nikad se ranije nisam toliko radovala polasku u školu kao ove godine.”

„Posuda! Žrtvenik!” – drala se Iva i dojurila s parčetom posude do nadstrešnice gde je njena majka, Crnokosa, mlela pšenicu na kamenom žrvnju.

„Šta je to s posudom?” – zapitala je Crnokosa ne prestajući da prelazi oblim valjkom po ravnoj kamenoj ploči.

„Razbijena je!”

„Razbijena? A ko ju je razbio?”

„Najverovatnije Honza”, zaključila je Iva, jer je dobro znala svog malog ljubopitljivog brata.

„Ali, Honza je od jutros sa mnom! Ne svaljuj sve na njega”, rekla je Crnokosa. „Ta zdelica nam je bila među poslednjim. Pozovi Lenku, Magdu i Minehavu, pa ćemo pripremiti glinu za novo posuđe.”

Devojke su sedele na zemlji pred kolibom meseći glinu kao da je testo, sve dok nije postala skroz gipka i ujednačena. Otkidale su veće ili manje komade i od njih pravile kuglice, od kojih su vajale male posude. Veće posude su se izrađivale drugačije: po ivicama okruglih glinenih pogačica, stavljali su tanke glinene valjčice i njihovim spajanjem oblikovale zidove posude. Potom se posuđe peklo i, čim se zidovi ohlade, ukrašavalo.

Iako je noć bila hladna, preko dana je postajalo nenasno toplo.

Lenka je sedela na izgaženoj travi s tek napravljenom zdelom među savijenim kolenima. Ubadala je oštrom koskom glinu u pravilnim razmacima praveći ornament. Nestašni pramenovi njene

svetle kose neprestano su joj padali na oči i ona ih je rukama zamazanim od gline nestrpljivo gurala iza ušiju.

„Kako si se umazala, kao Indijanac na ratnoj nozi!” – dobacivale su joj Magda i Iva kroz smeh i zviždukale.

Lenka se setila da se tog dana još nije očešljala, ni umila i taman kad je rešila da ih nečim tresne i ode da zapliva u ribnjaku, na kraju proplanka iznenada su se pojavile dve neobične pojave.

Prvi, stariji, glatko izbrijani muškarac, ošišan sasvim na kratko, obučen u odelo od ručno štavljene kože, držao je u jednoj ruci ogromnu sekiru a u drugoj konopac na kome je vukao dve jogunaste koze.

Drugi, mlađi, krakati petnaestogodišnjak, u pocepanim farmerkama i crnoj majici s velikim belim natpisom adidas, s kožnom torbom preko ramena i rukama u džepovima, bezvoljno se teturao dva koraka iza predvodnika.

„Zdravo”, rekao je stariji kad su se približili gomili gline i radoznalo posmatrali tek dovršene proizvode.

Dečak u farmerkama je nešto promrmljao i izgledalo je kao da bi najradije izgazio sve te glinene lonce, a onda je pogledao devojke pred so-

bom i zaustavio pogled na Lenkinom oznojenom i blatnjavom licu.

„E, pa, sve lepše od lepšeg”, promrmljao je mrzovoljno. „Ovde će garant biti nezaboravan provod!”

„Kozaru, zdravo! Bravo, stigli ste!” – povikao je radosno Smeđi, izleteo iz dugačke kolibe kao da u njoj gori, i žurno im prišao. „Kako ste stigli?”

„Pa, automobilom”, preko volje je priznao Kozar. „Ali, ostavili smo ga čak tamo, kod šumarske kuće, i od tog trenutka zaboravili smo i šta znači reč *automobil*. Da, da, evo vodim dve koze, samo moramo da ih pripazimo jer sam ih pozajmio od komšije, iz njegove vikendice.”

„Odlično”, klimnuo je Smeđi. „I, šta ima novo – u dvadesetom veku?” – nije izdržao a da ne zapita.

„Ma, uvek isto”, Kozar je nezadovoljno odmahnuo rukom. „U novinama pišu samo o prevarama, terorizmu, korupciji; u školstvu i zdravstvu – kao i obično – nema novca, a neka hemijska fabrika je opet ispustila nekakvu prljavštinu u reku. Ma, kažem ti, praistorija je zlatna!”

„Ja to stalno govorim”, dodao je Smeđi i ljubopitljivo se obratio mladiću. „Kako si, Luki? Dugo te nisam video, dobro je što te je tata poveo. A šta to imaš na sebi, molim te?”

„To su farmerke, džins, čoveče! Fantastična tekovina, vidiš?” – odgovorio je Luki iznervirano.

„Ma, Luki se malo inati”, objašnjavao je Kozar. „Cipele sam mu oduzeo, ali nije hteo da odustane od odeće.”

„Videćemo”, rekao je Smeđi. „Milo nam je što ste ovde, jer želimo da iskrčimo njivu za dva dana i rado prihvatamo pomoć. Samo, šteta što niste povel i ženski deo porodice.”

„Marcela se baš radovala, ali se baka razbolela, pa kad joj se pogoršalo stanje nismo hteli da je ostavimo samu.”

Sedeli su pred kolibom čije je pročelje bilo okrenuto ka jugu, na grubim prostirkama od trske. Mazali su medom pogačice ispečene na užarenom kamenju, pod kojim je neprestano održavana vatra.

„Mogli ste da naberete i nekoliko malina”, Šaman se poučno obratio deci. „Ovo je još lepše s malinama.”

„Pa, da idemo sad?” – ustala je Iva.

„Sada ne mrdaj nigde, sedi tu i jedi”, povukla ju je Crnokosa nazad. „Ko se sada ne najede, biće

gladan sve do večere, jer neće preteći nijedna pogačica.”

Ivi je to bilo sasvim jasno – bilo je dovoljno samo da pogleda Honzu ulepljenog medom sve do ušiju ili Miloša koji je trpao u usta vrele pogačice, jednu za drugom. Jedino je Lenka, kao i uvek, držala pogačicu između dva prsta i svaki bi zalogaj prvo pregledala, kao pod mikroskopom. Otkad joj je nekoliko šumskih mrava uskočilo u ovsenu kašu, postala je skoro bolesno obazriva.

„Večeras ćemo skuvati čorbicu”, rekla je Brza Ruka Lukiju. „Trebalo bi da izrežeš kašike sebi i tati.”

„Huh”, huknuo je Luki gurajući ruku u džep da dohvati perorez.

„Stani malo”, začuo se Kozar i hitrim zahvatom mu oduzeo nož.

„Ali, tata”, protestovao je Luki, „pa kašiku ne mogu da napravim kremenom.”

„Moraćeš, ako želiš da jedeš. A ja ću napraviti svoju kako znam i umem.”

„Pokazaću ti gde ćeš naći najbolje drvo”, ponudio se Karel. „Od njega ćeš napraviti kašiku, dok si rekô keks!”

Karel, Petraš, Martin, Miloš i Luki sedeli su na stablu oborene smreke i iskopavali korenje. Kori-

stili su nožice od kremenca, pričvršćene za drvenu dršku kanapom i smešom smole i voska.

„Večeras devojke idu da se kupaju u ribnjaku”, odjednom je značajno objavio Martin.

„Bez kupaćih kostima...” – dodao je Petraš, da bi bilo jasno o kako važnoj stvari se radi.

„Hm”, samo je rekao Luki.

„Jesi li nekad video devojku bez kupaćeg kostima?” – upitao ga je Karel napeto.

„Mnogo puta”, ubedljivo je odgovorio Luki odmahujući rukom da pokaže da to nije ništa naročito, međutim, usput je ogrebao podlakticu ostrim kremenom i bolno je pisnuo.

„Ma, nije to ništa”, kazao je Petraš. „Šaman će ti to dezinfikovati u naselju.”

„Dovoljno je da samo pljuneš na to”, izjavio je Karel. „Ja uvek pljunem na ogrebotinu i...”

„Zar Šaman ima apoteku u kolibi?” – prekinuo ga je zainteresovano Luki.

„Ima”, klimnuo je Petraš. „Priručnu apoteku, nekoliko savremenih spravica, čak i mobilni telefon, a vodi i dnevnik s opisima raznoraznih eksperimenata.”

„I moju džepnu elektronsku igricu”, dodao je Martin ozlojeđeno. „Uzeli su mi je već drugog dana... a to je tako dobra pucačina.”

„Da, da, a kod hranilišta za divljač na kraju šume sakriven je bicikl, ako se slučajno dogodi da hitno treba da se ode nekuda.”

„A mi, kao, o tome ništa ne znamo”, dodao je brzo Martin.

„Naravno da ne znamo” – začuo se Karel. „Pa, pobogu, živimo u doba neolita, a to je kameno doba. Ne poznajemo ni gvožđe a kamoli plastične materijale.”

„Negde sam čitao”, javio se Miloš koji je do tada ćutao zadubljen u misli, „da...”

„Nisi čitao!” – dreknuo je Karel.

„Čitao sam da...”

„Nisi čitao, jer pismo još ne postoji!” – rekao je Karel žustro. „Pa, Miloše, koliko puta moramo to da ti ponovimo?!”

„Ma negde sam pročitao da se devojkama u hladnoj vodi povećavaju bradavice na grudima”, pokuljalo je iz Miloša u jednom dahu. „Ili smanjuju? Ne znam, u stvari.”

„Lupetaš”, uzdahnuo je Martin. „Zašto bi se to dešavalo?”

„Zbog vlage”, pretpostavio je Karel. „Ili zbog hladnoće.”

„Hajde da to proverimo večeras, hoćete?” – za-verenički je predložio Petraš. „Luki, poći ćeš i ti?”

„Pa”, promrmljao je Luki nesigurno. „A ona visoka s drvenim medaljonom, je l' i ona ide tamo?”

„Minehava? Ona ide kasnije, sa Silnim Sokolom. Oni zajedno... ma znaš... idu.”

„Na fakultet”, dodao je Karel.

„Ma i na drugi način. Oni su zaljubljeni”, rekao je Petraš. „Video sam ih kad su se ljubili.”

Naseobinom je zamirisala čorba. Brza Ruka ju je sipala iz velike glinene posude u činijice od pečene gline, pa pošto ih nije bilo dovoljno, doviknula je Magdi: „Dodaj mi te prazne činije za so s police. Ali ih najpre obriši suvom travom, čuješ?”

Magda je donela dve male posude napravljene od parčeta drveta i spustila ih na zemlju pored vatre. Brza Ruka je ponovo zaronila drvenom kutlačom i napunila ih ključalom čorbom.

„Od čega je napravljena?” – Petraš se nagnuo nad sadržajem ogaravljenog glinenog kotlića i sumnjičavo namreškao nos.

„Od čega? Naravno, od vode, šargarepe, paškanata, luka i listova maslačka. Da, a kao začim, tu su i borove iglice i dosta koprive – kad su skuvane koprive ne peku, ne boj se”, Iva je strastveno objašnjavala Petrašu.

Svi su brzo seli na rogozinu i halapljivo navalili na jelo.

„Samo da mi u ustima ne ostane iver”, našalio se Kozar pažljivo zagledajući svojeručno izrađenu kašiku.

„Trebalo je da je uglačaš peskom, Kozaru”, savetovao ga je Martin. „Luki je to uradio i sad mu je neverovatno glatka, zar ne, Luki?”

„Aha”, odgovorio je Luki punim ustima ne skidajući pogled s hrane.

Svi su već završili s jelom, samo je Lenka lovila sumnjive listove po činiji i pažljivo ih odlagala na ivicu.

„A koze?” – zapitao je Kozar a iznenađeni Miloš se prenuo iz misli. „Je l’ vam idu na živce?”

„Ma, kakvi, to je bila odlična ideja”, odgovorila je Crnokosa. „Silni Soko i Minehava su danas napravili kozama tor ograđen prućem, i to sa nadstrešnicom.”

„Bože, bože, to će biti blagostanje”, promrmljao je Smeđi spokojno. Imamo kokoške od kojih dobijamo jaja, a sada imamo i kozje mleko. Imamo brašno, med, ponekad i puter, razno povrće obilno raste na poljančetu. Šta nam još treba?”

„Bombone”, odgovorio je odmah Honza.

„Nisam baš siguran”, odsečno je rekao Smeđi.

„Negde sam čitao”, započeo je Miloš i odgurnuo naočare s vrha nosa da mu ne bi spale, „da...”

„Pssst!” – razdrali su se u isti glas Karel, Petraš i Martin.

„Pa znate da stalno zaboravljam na to”, promrmljao je Miloš crveneći. „Ja samo... ako bismo prelili medom one orahe koje su devojke večeras sakupile, to bi sigurno bilo nešto njamkasto, šta mislite?”

„I ja sam to već negde, ma... čuo”, rekao je Šaman. „Trebalo bi to da se isproba.”

„Sutra”, odlučila je Crnokosa. „Vreme je da pri- nesemo žrtvu Velikom duhu i da odemo da se oku- pamo. Honza jedva drži oči otvorene.”

Voda u ribnjaku bila je čista i topla, a dno po- kriveno nežnim peskovitim blatom postepeno se spuštalo u dubinu. Nekoliko vrba nadvijalo se nad mirnom površinom vode, a u blizini obale crne- lo se ostrvce obraslo gustim žbunjem. Crnokosa je zadigla suknju od grube tkanine iznad kolena, zgrabila uspavanog Honzu i bućnula ga u vodu.

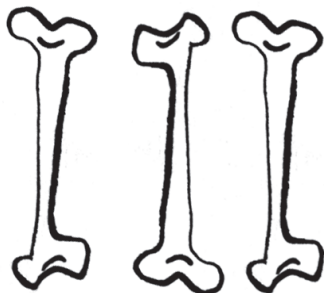
„Jaoj, zima!” – urlao je Honza udarajući oko sebe takvom snagom da je Crnokosa u trenu bila sasvim mokra.

„Istrljaću te peskom!” – pretila mu je trljajući mu kožu na vratu i iza ušiju.

„Neću peskom, nemoj!” – pištao je Honza pra- ćakajući se sve više.

Kad je konačno bilo gotovo s tretmanom, Crnokosa ga je uvila u grubi peškir i u naručju ga ponela nazad u naseobinu.

„Dobro se operite i nemojte da ostajete dugo, uskoro ćemo tamo poslati momke”, dodala je devojka preko ramena i nestala među drvećem.

Mesec se ljuljuškao na površini vode, nalik na prekomorski brod. Iva, Lenka i Magda su se oduševljeno potapale u prijatno osvežavajuću vodu i svežom mahovinom skidale sa sebe prašinu i znoj proteklog dana; gomilicama sveže kamilice trljale su kosu umazanu glinom.

„Kakva divota!” – cičala je Lenka i tek je sad izgledala srećna i spokojna. Voda ju je rashlađivala i grlila sa svih strana šapćući joj nežnim zapljuski- vanjem. Plivala je brzo i gnjurala ponovo i pono- vo, sve dok je Iva i Magda nisu naterale da se vrati na obalu. Tu se odjednom osećala nespretno i kao da nije svoja, pa je nesigurnim koracima krenula preko klizavog kamenja ka drugaricama i otišla do svoje odeće naslagane u malu kupu.

„Ah, pa ti već imaš velike grudi”, uzdahnula je Iva s divljenjem.

„Pa, normalno, Lenka već ima trinaest godina, a to je godinu više od mene”, kazala je pomalo uvređeno Magda.

Njene grudi se, doduše, nisu mnogo razlikovale od sasvim ravnog poprsja devetogodišnje Ive, i zato je sada gledala Lenku sa dozom zavisti.

„Pst! Šta je to?” – prošaputala je Lenka i uplašeno se okrenula ka mestu odakle je dopirao zvuk lomljenja suvih grančica. Onda se, još mokra, brzo umotala u haljinu i, s Ivom i Magdom za petama, odjurila ka naseobini.

„Kakva glupost!” – prošaputao je Martin iznervirano Milošu. „Zar nisi mogao da paziš?”

„Pazio sam”, rekao je Miloš izvinjavajući se. „Puklo mi je pod nogom, šta mogu”.

„Nije puklo samo od sebe”, ljutio se Martin. „Kad ne bi gazio kô mamut, videli bismo više.”

„Da, a naročito kako im se povećavaju te bradavice”, primetio je Petraš.

„Ma, kako da ne, samo ako ne vidiš”, frknuo je Karel, „po ovakvom mraku i na ovolikoj udaljenosti. Ne zaboravi, dogled je pronađen... pa, dosta kasnije.”

„Prestanite već jednom, nailaze oblaci”, opomenuo ih je Petraš. „Uostalom, uskoro i tako ne bismo videli ama baš ništa.”

Četvorica dečaka bezvoljno su ušla u vodu. Međutim, ona je odnela njihovu mrzovolju, i ubrzo su veselo pokušavali da potope jedan drugog.

Odjednom je pored njih preletela velika senka i odmah potom začuo se snažni pljusak.

„Šta se dešava?” – pitao je Luki. „Kako je bilo?”

„Uh, ala sam se prepao, samo što se nisam udavio”, mrmljao je Martin, kad je konačno iskašljao vodu koja mu je u trenutku nepažnje uletela u usta.

„Šta, kako je bilo?”

„Pa, to vaše špijuniranje devojaka”, odgovorio je Luki i protresao glavom da bi sklonio mokre šiške s čela.

„Ništa naročito”, priznao je Petraš.

„Tako sam i mislio”, rekao je Luki smejući se. „Ali, kad bi bila ta, ta... Minehava, to bi bilo sasvim drugačije virenje.”

„Naoblačilo se”, presekao je Karel razgovor izvlačeći se iz vode.

Postajalo je sve mračnije.

„Verovatno će padati kiša”, primetio je neraspoloženo Martin. „Bolje da krenemo.”

Nebo je potamnelo i grupa dečaka je stigla do naselja po mrklom mraku.

Umorni, uvukli su se u postelje napunjene mirisnim senom i uvili se u krzna i grubu ćebad.

„Ovo će biti noć za pamćenje”, uzdahnuo je Luki kad se začulo glasno hrkanje iz nekoliko pravaca.

U uglu kolibe šuškali su miševi, kod levog uha mu je prodorno zujao komarac i Luki se nervozno okrenuo. Očajno je zastenjao i zagnjurio se pod ćebe koje je zaudaralo na ovcu. Konačno je uspeo da zaspi.

Spavao je čvrstim, okrepljujućim snom, ali uporni napadi nekoliko zujavih letećih nasrtljivaca uspeli bi da probude i napola lipsalog nilskog konja. Seo je kao oparen. Dok je zbunjeno tražio prekidač stone lampe udario je u Martinovo rame. A onda je, zblanut i razočaran, shvatio gde se nalazi.

„Do đavola”, promrmljao je.

Zujanje komaraca nije prestajalo, pa je obema rukama besno zamahao oko sebe.

„Jaoj, što me udaraš?” – oglasio se napadnuti Martin, pa mu je, bunovan i iznerviran, zapretio pesnicom.

„Ovde ima komaraca”, sav smeten, Luki nije prestajao da brblja, pravdajući se.

„Ma, goni se”, prosiktao je Martin iznervirano i okrenuo se na drugu stranu.

„Mir”, čuo se iz ćoška Šamanov hrapavi glas koji se ubrzo ponovo pretvorio u snažno hrkanje.

Luki je skinuo crnu majicu s natpisom adidas i njome pažljivo obmotao glavu, pa se rezignirano uzdahnuvši, ponovo umotao u smrdljivo ćebe.

Sunce se već uzdiglo visoko, članovi zajednice su odavno tumarali naseobinom, osim Lukija koji je još spavao.

„Iva, molim te, idi da ga probudiš”, zamolio ju je Kozar. „I reci mu da ću ga obesiti za noge, glavom pravo u mravinjak, ukoliko smesta ne ustane!”

„Zaista?” – izbečila se Iva. „Ne biste valjda to stvarno uradili?”

„Nego šta”, rekao je Kozar i dobrodušno povukao Ivu za nos. „Zato ga bolje odmah probudi!”

„Naravno!” – viknula je Iva. Prikrala se kolibi s dugačkom stabljikom dlakavog ovsa u ruci.

Bilo je dovoljno da ga malo zagolica ispod vrata. Luki se okrenuo u snu – čudo da nije izgubio dah – a izmrvljeni ovas se prosuo po ovčijem krznu, spreman da golica, grebe i zasvrbi.

Iva je prasnula u smeh, zabavljajući se.

„Šta je to?” – dreknuo je Luki i začuđeno, glave i dalje umotane u majicu, seo na krevet.

Iva je, kikoćući se, istrčala iz kolibe.

Luki je odmotao majicu i pospano žmirkao ka budilniku. Ništa. Samo gomila kože a u uglu grubo istesana polica s nekoliko glinenih činija.

Uzdahnuo je i klonulo potražio farmerke. Opet ništa. Samo dugačka košulja od grubog nebeljenog platna i velika koštana šnala za zakopčavanje oko vrata.

„Gde su mi farmerke?!” – razdrao se besno i kao ranjeni bizon izjurio iz kolibe.

„Šta tražiš?” – javio se Kozar saosećajno.

„Pa, farmerke!” – odgovorio je besno Luki.

„Ne znam”, zavrteo je glavom Kozar i dalje se trudeći da seče ploče kremen.

„Dođavola, gde si mi ih sakrio?!” – urlao je Luki sve dok i ostali iz naselja nisu pristigli, zabavljajući se.

„Zaista je lepo razvijen”, pomislila je zadivljena Lenka koja je, kao i svi ostali, mogla sasvim neometano da razgleda razodevenog Lukija. „Kao profesionalni plivač.”

Crnokosu je više zanimalo Lukijevo besno lice.

„Odeća ti je u baraci”, rekla je dobronamerno. „Sinoć smo je Brza Ruka i ja dovršile. Ali ne treba

da nam zahvaljuješ. Bolje uzmi veliku sekiru i naseci drva. Danas će nam biti veoma potrebna.”

„Nek se nose ta vaša drva!” – zauriao je Luki.

„Ne nose se, mi ih nosimo”, ispravio ga je Šaman mirno. „Povedi i drugare sa sobom, neka ti pomognu.”